

Sygn. akt II Ca 1050/20

POSTANOWIENIE

Dnia 9 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Andrzej Roman
Protokolant:	sekr. sądowy Katarzyna Wróbel

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2021 r. w Bielsku-Białej

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa A. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego (...) z siedzibą w W. przeciwko M. G.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej

z dnia 8 września 2020 r. sygn. akt X C 652/20 upr.

postanawia

przedstawić Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia następujące zagadnienie prawne:

czy roszczenie przedsiębiorcy przeciwko konsumentowi o zapłatę, którego termin przedawnienia nie krótszy niż dwa lata rozpoczął bieg i nie upłynął przed dniem 9 lipca 2018 r. - ulega przedawnieniu ostatniego dnia roku kalendarzowego zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 118 kodeksu cywilnego.

sędzia Andrzej Roman

Sygn. akt II Ca 1050/20

UZASADNIENIE

Zagadnienie prawne przedstawione do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu powstało na tle następującego stanu faktycznego.

W dniu 18 listopada 2015 r. pozwany zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych oraz umowę sprzedaży urządzenia na raty. Na tej podstawie (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wystawiła pozwanemu:

- fakturę z 17 stycznia 2016 r. z terminem płatności na 1 luty 2016 r. na kwotę 51,99 zł,
- fakturę z dnia 17 lutego 2016 r. z terminem płatności na dzień 2 marca 2016 r. na kwotę 57,98 zł,
- fakturę z dnia 17 marca 2016 r. z terminem płatności na dzień 31 marca 2016 r. na kwotę 57,98 zł,
- notę debetową z dnia 4 czerwca 2016 r. z terminem płatności na dzień 18 czerwca 2016 r. na kwotę 1468,33 zł,
- notę debetową z terminem płatności na dzień 19 maja 2016 r. na kwotę 1200zł.

W dniu 14 czerwca 2017 r. i 29 czerwca 2017 r. zostały zawarte umowy przelewu wierzytelności, zaś pismem z 15 kwietnia 2019 r. zawiadomiono pozwanego o zmianie wierzyciela i wezwano do spłaty zadłużenia w terminie 7 dni.

W dniu 19 grudnia 2019 r. wniesiono do sądu sprawę z powództwa A. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego (...) z siedzibą w W. przeciwko pozwanemu o zapłatę kwoty 3035,39 zł.

Postanowieniem z 24 lutego 2020 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej.

Wyrokiem zaocznym z dnia 8 września 2020 r. Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej oddalił powództwo w całości.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał, iż roszczenie wynikało z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych i umowy sprzedaży na raty zawartych z konsumentem a strona powodowa dochodziła go jako nabywca wierzytelności. Kwestia przedawnienia była badana z urzędu zgodnie z art. 117 § 2¹ k.c. Okolicznością bezsporną było, że roszczenie powoda jako związane z działalnością gospodarczą przedawniało się z upływem trzech lat w świetle art. 118 k.c. z tym, że do przedawnienia roszczenia z umowy sprzedaży na raty znajduje zastosowanie przepis szczególny art. 554 k.c. i termin przedawnienia wynosi dwa lata a z uwagi na postawienie całej wierzytelności w stan wymagalności na podstawie art. 586 k.c. termin zapłaty dla wszystkich pozostałych rat wyznaczono na dzień 19 maja 2016 r.

Zatem przedawnienie roszczeń wynikających z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych nastąpiło odpowiednio 1 lutego 2019 r., 2 marca 2019 r., 31 marca 2019 r. natomiast przedawnienie roszczeń wynikających z umowy sprzedaży na raty nastąpiło 19 maja 2018 r. zaś powód wytoczył powództwo 19 grudnia 2019 r. Tym samym bieg przedawnienia nie został przerwany.

Zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy – Kodeks Cywilny oraz niektórych innych ustaw z dnia 13 kwietnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 poz. 1104) do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Natomiast stosownie do ust. 2 jeżeli zgodnie z ustawą zmienianą w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jeżeli jednak przedawnienie któregoś bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Przeciwko stosowaniu art. 118 zd. 2 k.c. do tego przypadku przemawia też spostrzeżenie, że wierzyciel któremu termin przedawnienia upływał według dawnego prawa zostałby nieoczekiwanie i bez wyraźnego powodu obdarowany dodatkowym czasem na dochodzenie roszczenia a dłużnik liczący na nieodległe przedawnienie roszczenia zawiódłby się w swoich rachubach.

Oznacza to, że terminy przedawnienia nie ulegają przedłużeniu do końca roku kalendarzowego a odmienna interpretacja prowadziłaby do pogorszenia sytuacji konsumenta względem przedsiębiorcy, zaś celem nowelizacji było polepszenie sytuacji konsumenta.

Ten pogląd został także podzielony przez Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej w wyroku w sprawie II Ca 537/19.

Reasumując powództwo powinno zostać oddalone z uwagi na przedawnienie roszczenia.

Apelację od tego wyroku złożył powód zaskarżając go w całości zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego:

1. art. 118 k.c. w zw. z art. 5 ust. 2 ustawy z 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw polegające na niewłaściwym zastosowaniu prawa materialnego poprzez przyjęcie że roszczenia dochodzone w przedmiotowej sprawie przedawniły się po upływie trzech lat od ustalonego terminu ich wymagalności podczas gdy zgodnie z brzmieniem art. 118 zd. 2 k.c. winny przedawnić się w dniu 31 grudnia 2019 r.,

2. art. 118 k.c. zd. 2 w zw. z art. 5 ust. 1 ustawy z 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw polegające na ich nieprawidłowym zastosowaniu skutkiem czego była błędna ocena co do przedawnienia roszczenia które przy uwzględnieniu wskazanych przepisów nastąpiłoby z dniem 31 grudnia 2019 r.

Wnioski apelacji zmierzały w kierunku zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia powództwa wraz z kosztami za obie instancje.

Sąd II instancji rozpoznając apelację zauważył, iż orzecznictwo sądów w okręgu Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej nie jest jednolite, w tym nie jest jednolite orzecznictwo w samym Wydziale II Cywilnym Odwoławczym Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej.

Zdaniem Sądu II instancji w składzie rozpoznającym sprawę kwestia przedawnienia budzi poważne wątpliwości a brak znanego sądowi orzecznictwa Sądu Najwyższego, do tego istnieją skąpe wypowiedzi doktryny prawa.

Dostępny artykuł Marcina Kłody – Problematyka międzyczasowa zmiany przepisów o przedawnieniu z 2018 r. wskazuje na odmienne zapatrywanie niż przyjęte w wyroku sądu pierwszej instancji zaskarżonym apelacją jak i w wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej z dnia 18 czerwca 2019 r. sygn. akt II Ca 537/19.

Wydaje się ostatecznie, że argumenty o charakterze konstytucyjnym

a także celowościowym i systemowym wskazują na to, iż **ustawodawca w art. 5 ust. 2 ustawy z 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018.1104) zamierzał powtórzyć regułę prawną zawartą w art. XXXV pkt 2 przepisów wprowadzających kodeks cywilny - zgodnie z którą jeżeli termin przedawnienia według przepisów kodeksu cywilnego jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego; jeżeli jednak przedawnienie rozpoczęte przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego nastąpiłoby przy uwzględnieniu terminu przedawnienia określonego w prawie dotychczasowym wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.**

Upewnia o tym zdanie 2 ust. 2 art. 5 ustawy z 13 kwietnia 2018 r. (Dz.U. 2018.1104), które stanowi **osobną normę prawną o treści: „Jeżeli jednak przedawnienie którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.”.**

Zdaniem Sądu Okręgowego **technika legislacyjna obejmująca opisaną normę prawną nie była szczególnie doskonała jednak zawarcie tej normy w odrębnym zdaniu a nie po przecinku jako**

dalszego ciągu zdania 1 ust. 2 art. 5 – wskazuje na powtórzenie reguły prawnej z art. XXXV pkt 2 przepisów wprowadzających k.c.

Innym wyjściem byłoby uznanie, że **powołany przepis nie określa normy intertemporalnej w zakresie roszczeń przedsiębiorcy przeciwko konsumentowi o zapłatę i wówczas znajduje zastosowanie pogląd prawny Sądu Najwyższego zawarty w wyroku z dnia 25 maja 2007 r. I CSK 84/07 którego teza jest następująca: „Przepisy międzyczasowe zawarte w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 94 ze zm.) mają zastosowanie w drodze analogii do ustaw nowelizujących kodeks cywilny, chyba że stanowią one inaczej.”** (OSNC-ZD 2008/0/35, OSNC-ZD 2008/2/35).

Podsumowując, zdaniem Sądu Okręgowego w składzie rozpoznającym sprawę można poszukiwać rozwiązania kwestii przedawnienia roszczenia skierowanego przeciwko konsumentom w sposób korzystny dla konsumentów. Jednak nie sposób uznać, że bez wskazówki Sądu Najwyższego zostanie utrwalona jakakolwiek jednolita praktyka w okręgu Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej i w skali kraju.

Mając to wszystko na uwadze zachodziła podstawa określona w art. 390 § 1 k.p.c. do zwrócenia się do Sądu Najwyższego z naprowadzonym zagadnieniem prawnym.

sędzia Andrzej Roman